

**СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ**

СРП

**БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093
E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs**

ИНФЛАЦИЈА ВЕЋ „ПОЈЕЛА“ ПОВИШИЦЕ

Протокол је дао наду, Споразум је анулирао

Управо завршени преговори између „социјално одговорне“ Владе Републике Србије и буџетског супервизора ММФ у функцији склапања новог аранжмана у виду касице-прасице са поменутиим ММФ-ом, ако затреба, окончани су на врло предвидљив начин – Влада је опет сервилно изјавила да прихвата аргументе ММФ-а о ограничавању раста плата у јавном сектору (и пензија). Други исход вероватно и није био могућ. Наиме, банкрот-влада мора, хтела-не хтела прихватити ултиматуме ММФ-а јер су евидентни проблеми у финансирању редовних обавеза, па је зајам једина шанса да се и измире доспеле и преузете обавезе, а нарочито ако имамо у виду да је ова година предизборно-изборна и да Влада очекује гласове јавних посленика и пензионера и стога и нема намеру да их љути, чак и онда када за њих новца нема. Другим речима, доведени су у питање сви договори са синдикатима јавног сектора и потписани споразуми, као и права утврђена у њима, без обзира да ли се то радило о споразумима са просветарима, полицијским службеницима, запосленима у судским органима и др., јер једноставно пара нема за број запослених у нерационализованим државним службама, јавним службама, јавним и јавно-комуналним предузећима, што је наравно приметио и ММФ и такође то уградио у Споразум са Владом Републике Србије, пошто је „посебна пажња (у тим преговорима) била посвећена даљој реформи јавног сектора, односно рационализацији школско-образовног и социјално-здравственог система“.

Стога не треба гајити велика очекивања ни од Протокола, кога су **04.02.** са Владом закључили синдикати просвете, ни од Споразума, кога су **01.04.** са Владом закључили синдикати просвете, јер ће Влада морати обманути или ММФ или просветаре, или и једне и друге. Ипак, из изјава премијера (и министра финансија) и његовог државног секретара да су априлске повишице (које су уствари само фикција јер је та повишица само усклађивање са растом трошкова потрошачких цена, односно инфлације) конзумирале повећани прилив у буџет и изјава Алберта Јегера, првог човека мисије ММФ-а да се плате и пензије не смеју више повећавати, те да се фискална одговорност спроводи у складу са договореним оквирима, могло би се закључити да запослени у јавном сектору једино што могу још очекивати јесте (а можда и не) октобарско повећање дефинисано Законом о буџету. Подсећамо, Законом о буџету то треће повећање требало би да буде у износу шестомесечне инфлације, увећане за половину раста БДП из претходне године и то би, уствари, било једино реално повећање (за тих **0,9%**) јер је све друго само усклађивање са инфлацијом (растом потрошачких цена).

Управо зато, лицемерно звуче изјаве дате јавности министра школског и првог министра да ће Влада поштовати и Протокол и Споразум, јер ако би било поштовано слово Протокола и „уколико би буџетски приходи били већи од 2% (од процењених) било би могуће обезбедити (минимално) додатних 10 милијарди динара (на годишњем нивоу) на име корекције зарада запослених који се финансирају из буџета и трансфера на име давања за пензије. Структура потрошње додатних средстава била би следећа:

1. додатна корекција зарада запослених у просвети, у висини од 2 милијарде динара,
2. додатна корекција зарада осталих запослених који се финансирају из буџета Републике Србије од 2,2 милијарде и
3. додатна корекција трансфера на име увећања пензија од 5,8 милијарди динара“

запослени у јавном сектору и пензионери могли би очекивати додатно минимално увећање од бар по 3%+2%, што би кумулативно (са три повећања из Закона о буџету) било најмање 16,4% више него у децембру прошле године (уз претпоставку да ће октобарска повишица бити 3% - у случају другачијег обрачуна октобарске повишице сасвим је јасно да би овај проценат био и већи).

Међутим, ово је само теорија заснована на обећањима, и не само обећањима, већ и обавезама које је Влада преузела потписивањем Споразума и Протокола са синдикатима. Пракса би, међутим, могла бити другачија јер, иако је прилив у буџет знатно већи од очекиваног, изјаве премијера и министра финансија и других дужносника који се питају и којих се пита, говоре да Влада неће поштовати потписано и да ће просветари (и други јавни посленици) бити још једном преварени и неће добити ништа више него што је зацртано у Закону о буџету. У прилог томе говори и недавно закључивање Анекса Споразума три синдиката (истих оних који су потписали и првоаприлски Споразум) и Владе Републике Србије који ни потписници нису јавно обелоданили јер у њему и нема ништа, и јер је инфлација урадила посао и за Владу и за три потписника Споразума у име синдиката и два потписника у име Владе Републике Србије и јер је непланирана тромесечна инфлација од 5,5%, уз повећање од 2% из јануара испунила предвиђену квоту за повишицу у тачки 2 Споразума и амнестирава Владу да и не да више, пошто ти синдикати нису ни тражили више. Друга је прича што је у Протоколу договорени проценат повишица много већи, али то је сада прича за људе разумне и одговорне, а не популистички настројене синдикалне демагоге који су два месеца штрајковали да би добили за све запослене мање и да би им смањили права, као што су то, уосталом, учинили и код права на отпремнину, пошто су прихватили и потписом продужили рок за исплату отпремнина за пола године, а јубиларних награда за још један квартал.

Елем, иако су буџетски приходи за прва четири месеца готово за 10% већи од плана (тачно за 9,6%) пошто се у буџет слило 229 милијарди динара, уместо очекиваних 209 милијарди, просветари и други запослени тешко могу очекивати да ће Влада испоштовати и тачку 4., став 1. алинеја 4. и 5. Протокола да „уколико буџетски приходи буду расли више од 2% од предвиђених Законом о буџету преговараће се око додатне корекције (изнад оних које смо у тексту помињали раније) зарада запослених који се финансирају из буџета и трансфера

за пензионере“ и нове повишице, јер је Влада неконтролисаним процесима иритирала раст потрошачких цена (инфлацију) и сама себи повећала и издатке који су неплански порасли за чак **14,5%** (уместо планираних **239** нарасли на **274**) чиме је и порастао дефицит са **30** милијарди на садашњих **45** милијарди (**48%**) и чиме је угрожен део Закона који говори о фискалној одговорности и максималном могућем дефициту који не би смео, према свим договорима, да пређе **4,1%** БДП.

Управо у томе аутор текста види назнаку да ће просветари и други јавни посленици ипак остати „кратких рукава“, јер свако одустајање од договора са ММФ-ом значило би немогућност евентуалног коришћења обезбеђених средстава од стране ММФ-а (од око милијарду евра), што би за Владу био превелик ризик, јер једноставно у буџету нема довољно средстава за финансирање текућих обавеза и преузетих обавеза, а изостали су и тзв. Приватизациони приходи (од продаје „Телекома“). Колико је финансијски дебакл могуће исправити ребалансом буџета видећемо ускоро, јер ребаланс је она магична реч коју сви „чекају као озебао сунце“, иако је нереално очекивати да ће и ребаланс покрпати сва (не)реална очекивања и обећања дата од стране доносиоца одлука и чувара кључева државне ризнице.

Сад се тек јасно види колико је добар био Протокол, а колико лош Споразум и да су штрајкачи „цаба кречили“, те да је штрајк био у некој другој функцији, а не у функцији поправљања материјалног положаја запослених у просвети и другим јавним службама. Онима који су на време „знали засвирати и за појас заденути“ остаје само сатисфакција да су били у праву, јер они други, наравно, ни сада неће признати да нису били у праву. Стога, сада то уопште више и није важно, пошто нас све очекује наставак приче – доношење ригидније легислативе, ограничавање права на штрајк, рационализација броја запослених и мреже школа и која ће, сасвим сигурно, један део запослених у просвети преселити на тржиште рада.

Београд, **31.05.2011**.год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
генерални секретар СрпС

